

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Warszawa, dnia 14 lipca 2006 r.

BM-III-051-1399/2006/PR

BH-I-0700-376/06

Wojciech
KANCELARIA
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 20.07.06
nr 5201 podpis. M

KANCELARIA SENATU
BIURO PREZYDIALNE
Dział Ogólny

wpłynęło dn. 19.07.2006
nr 610 podpis. M

Pan

Ryszard LEGUTKO

Wicemarszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W związku z nadesłanym przez Pana Marszałka oświadczeniem Pana Senatora Czesława Ryszki, złożonym podczas 12 posiedzenia Senatu RP w dniu 8 czerwca 2006 r. interweniującego w sprawie sygn. 3 Ds. 173/06 Prokuratury Rejonowej w Rybniku, uprzejmie przedstawiam stanowisko Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego odnośnie podniesionych w tym oświadczeniu kwestii.

W dniu 14 lutego 2006 r. do Prokuratury Rejonowej w Rybniku wpłynęło doniesienie o przestępstwie z dnia 30 stycznia 2006 r., w którym Pan Eugeniusz Tkocz wniósł o wszczęcie postępowania karnego w sprawie doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia udziałami w spółce cywilnej „TELDON” w wysokości 50.000 zł, wyłudzenia maszyn o wartości 400.000 zł, dokumentów firmy oraz informacji o kontaktach handlowych, zniszczenia mienia w postaci instalacji grzewczej, stanowiącej własność zawiadamiającego, nieruchomości oraz usiłowania oszustwa zmierzającego do przejęcia tejże nieruchomości.

Ponadto Pan Eugeniusz Tkocz podniósł, że Panowie Grzegorz Kolorz oraz Jacek Komarek występowali w obrocie prawnym przez podstawione osoby.

W Prokuraturze Rejonowej w Rybniku początkowo zawiadomienie zostało zarejestrowane pod sygn. 3 Ds. 173/06 a następnie przekazane 21 lutego 2006 r. do Komisariatu Policji w Czerwionce-Leszczyny, stamtąd zaś z uwagi na zawiłość sprawy, w dniu 24 lutego 2006 r. otrzymała je do prowadzenia sekcja PG Komendy Miejskiej Policji w Rybniku.

W toku postępowania sprawdzającego przesłuchano w charakterze świadka Panów Eugeniusza Tkocza oraz Marcina Jawurę – prezesa zarządu „Kronos” Sp. z o.o. w związku z tym, że do akt dołączono również doniesienie tejże spółki z 13 lutego 2006 r. o wyłudzeniu pożyczki w kwocie 40.000 zł przez Panią Mirelę Kolorz.

Postanowieniem z dnia 31 marca 2006 r., sygn. 3 Ds. 173/06 Prokuratura Rejonowa w Rybniku odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawach:

- doprowadzenia Pana Eugeniusza Tkocza w okresie od 3 sierpnia 2005 r. do 1 grudnia 2005 r. w Czerwionce-Leszczynach, do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem o łącznej wartości nie mniejszej niż 400.000 zł w postaci udziałów w spółce cywilnej „TELDON”, maszyn i urządzeń pokrzywdzonego, tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw z art. 294 § 1 kk, wobec braku znamion czynu zabronionego, tj. art. 17 § 1 pkt 2 kpk,
- zniszczenia w grudniu 2005 r. w Czerwionce, instalacji centralnego ogrzewania w budynku przy ul. Furgoła 91a, o łącznej wartości 200.000 zł na szkodę Pana Eugeniusza Tkocza, tj. o czyn z art. 288 § 1 kk w zw z art. 294 § 1 kk, wobec braku znamion czynu zabronionego, tj. art. 17 § 1 pkt 2 kpk.

Powyższa decyzja została zaskarżona przez pełnomocnika Pana Eugeniusza Tkocza – radcę prawnego Michała Zaparta.

Zarządzeniem z dnia 26 kwietnia 2006 r. Prokuratura Rejonowa w Rybniku odmówiła przyjęcia środka odwoławczego uznając, iż radca prawny nie jest uprawniony z mocy przepisów kodeksu postępowania karnego do skutecznego zaskarżenia postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa.

W uzasadnieniu tej decyzji Prokurator stwierdził, iż działanie radcy prawnego jako pełnomocnika, w myśl art. 88 § 3 kpk jest ograniczone wyłącznie do reprezentowania pokrzywdzonego, gdy ten działa jako powód cywilny, ale już nie jako oskarżyciel posiłkowy, a zatem nie przysługuje temu pełnomocnikowi legitymacja procesowa do zaskarżenia decyzji wydanych w postępowaniu karnym.

Na zarządzenie to, w terminie ustawowym zażalenie złożył radca prawny Pan Michał Zaparta, w którym zakwestionował zasadność podjętej przez prokuratora decyzji zarzucając, iż została wydana w oparciu o zawężającą interpretację art. 88 § 3 kpk z nieuwzględnieniem przepisów znowelizowanej ustawy o radcach prawnych.

Prokuratura Okręgowa w Gliwicach postanowieniem z 14 czerwca 2006 r. sygn. I Dsn 77/06/Rb uwzględniła zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia i zaskarżone zarządzenie uchyliła. Uwzględniła również zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa z 31 marca 2006 r. i poleciła Prokuraturze Rejonowej w Rybniku wszczęcie i przeprowadzenie śledztwa w kierunku wskazanym w art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 12 kk.

Ponadto mając na uwadze zmianę, jaka nastąpiła w treści art. 4 znowelizowanej ustawy o radcach prawnych z dnia 10 września 2005 r., uznano, iż ten przepis stanowi *lex specialis* do przepisu art. 88 § 3 kpk i rozszerza uprawnienia radcy prawnego występującego w roli pełnomocnika pokrzywdzonego w postępowaniu karnym, a zatem zasadnym było przyznanie Michałowi Zapartowi legitymacji prawnej do zaskarżenia postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa i uznanie go za osobę uprawnioną do wniesienia środka odwoławczego.

Niezależnie od powyższego, zażalenie na odmowę wszczęcia śledztwa uwzględniono, gdyż uznano, że przeprowadzone w toku postępowania sprawdzającego ustalenia były niewystarczające dla pełnej prawnokarnej oceny prowadzonej działalności Państwa Mireli i Grzegorza Kolorz, Jacka Komarka i pozostałych osób z nimi współdziałających w aspekcie ewentualnego popełnienia przez nich przestępstwa z art. 286 § 1 kk, na szkodę Pana Eugeniusza Tkocza.

W szczególności, nie wyjaśniono wszystkich okoliczności, w jakich doszło do zawarcia umów cywilno-prawnych, o jakich zeznał pokrzywdzony oraz przyczyn z powodu których strony z nich się nie wywiązały, doprowadzając do powstania szkody w mieniu Pana Eugeniusza Tkocza.

Ponadto odmawiając wszczęcia śledztwa, prokurator nie odniósł się do doniesienia złożonego przez Przedsiębiorstwo Finansowe „Kronos” w Zawierciu o dokonaniu oszustwa na jego szkodę przez Mirelę i Grzegorza Kolorz oraz Ireneusza Pychyńskiego.

Uznając zatem postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa sygn. 3 Ds. 173/06 za przedwczesne i uchylając je, Prokuratura Okręgowa w Gliwicach zleciła Prokuraturze Rejonowej w Rybniku wykonanie szeregu czynności w tym przesłuchanie świadków i uzupełniająco również pokrzywdzonego, dołączenie do akt stosownych dokumentów i ponowną ocenę materiału dowodowego. Dopiero bowiem

uzupełniony materiał dowodowy pozwoli na ustalenie, czy zawarte z Panem Eugeniuszem Tkoczem umowy i zaciągane na ich podstawie kredyty, były czynnościami pozorowanymi w celu doprowadzenia pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem oraz podmiotów udzielających im pożyczek pieniężnych, czy też mamy do czynienia jedynie z niezawinionym niewywiązaniem się przez Panią Mirelę Kolorz i pozostałe współdziałające z nią osoby z zaciągniętych zobowiązań o charakterze cywilno-prawnym.

Po zwrocie akt do Prokuratury Rejonowej w Rybniku i zarejestrowaniu sprawy pod nową sygnaturą 3 Ds. 656/06, w dniu 3 lipca 2006 r. wszczęte zostało w powyższej sprawie śledztwo.

Prokuratura Apelacyjna w Katowicach w dniu 10 lipca 2006 r., sygn. Ap I Dsn 39/06/GI po dokonaniu analizy akt głównych i podręcznych tego postępowania zwróciła uwagę Prokuratorowi Rejonowemu w Rybniku na dodatkowe kwestie, które powinny zostać wyjaśnione, a nie zostały wskazane w postanowieniu Prokuratury Okręgowej w Gliwicach z dnia 14 czerwca 2006 r., sygn. I Dsn 77/06/Rb.

I tak, poleciła Prokuratorze wyjaśnienie, czy w spółce „TELDON 1” nie naruszono praw pracowniczych określonych w art. 219 kk oraz zbadanie, czy nie zaistniało przestępstwo bądź wykroczenie określone art. 55 kks.

Niezależnie od konieczności wyjaśnienia kwestii naruszenia przepisów prawa karnego, Prokuratura Apelacyjna w Katowicach poleciła Prokuratorze Rejonowej w Rybniku poinformowanie pokrzywdzonego o konsekwencjach dalszego udziału radcy prawnego w postępowaniu sygn. 3 Ds. 656/06.

Co do kwestii związanej z uprawnieniami radcy prawnego do złożenia zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa, nie można odmówić racji poglądowi wyrażonemu przez Prokuratorę Rejonową w Rybniku zwłaszcza zważywszy na stanowisko doktryny, gdyż między innymi, J. Grajewski, L.K. Paprzycki, S. Steiborn „Kodeks postępowania karnego” Komentarz Tom I Zakamycze 2006 r. (stan prawny na dzień 1 października 2005 r.) oraz M. Świerk „Rzeczpospolita” 2005/6/15 wysunęli tezy z których wynika, iż radca prawny może być pełnomocnikiem podmiotów wymienionych w art. 88 § 3 kpk lecz tylko wówczas, gdy będzie występować w procesie w charakterze powoda cywilnego.

Stanowisko takie zajął również Sąd Najwyższy w uchwale składu Siedmiu Sędziów z 23 maja 2006 r., nr I KZP 7/06 opublikowanej w OSN KW nr 6 z 2006 r., poz. 53 wskazując, że użyte w art. 88 § 3 kpk sformułowanie „w zakresie roszczeń majątkowych” oznacza reprezentowanie powoda cywilnego jako strony procesu.

W uzasadnieniu tejże uchwały podniesiono, że zmiana art. 4 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych dokonana ustawą z 30 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo o advokaturze i innych ustaw nie ma wpływu na uprawnienia radcy prawnego w postępowaniu karnym, albowiem art. 88 § 2 i 3 kpk jest uregulowaniem specjalnym w stosunku do powołanego wyżej przepisu.

Przyjmując zażalenie radcy prawnego – pełnomocnika pokrzywdzonego do rozpoznania, Prokuratura Okręgowa w Gliwicach zajęła w istocie stanowisko odmienne do orzecznictwa Sądu Najwyższego i doktryny prawa.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż Prokuratura Apelacyjna w Katowicach, w zainteresowaniu której pozostaje przedmiotowe śledztwo, poleciła Prokuraturze Rejonowej w Rybniku powiadomienie o dacie i sposobie zakończenia postępowania w tej sprawie.

Nadmieniam, iż pismo Pana Eugeniusza Tkocza o identycznej treści jak zacytowane w oświadczeniu Pana Senatora, zostało przez pokrzywdzonego skierowane bezpośrednio do Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego i jest zarejestrowane w Biurze Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej pod sygn. PR III Ko 144/06. Przesłano je w dniu 22 maja 2006 r. Prokuraturze Apelacyjnej w Katowicach, która przekazała je Prokuraturze Rejonowej w Rybniku, w celu stosownego wykorzystania w prowadzonym śledztwie sygn. 3 Ds. 656/06, w którym obecnie wykonywane są dalsze czynności procesowe.

tkocz *Eugeniusz Tkocz* *szacunku*

ZA STĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Jerzy Engelking